

ABONAMENTUL :

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „ 1/2 „ 1 „ 60 „
 „ 1/4 „ — 90 „

IN STREINĂTATE :

PE AN 6 FRANCI.
 „ 1/2 „ 3 „

Numeri singuratici se
 vind în Cluj cu 5 flori,
 în alte locuri cu 6 fil.

RÉVAȘUL

INSERTIUNILE SE
 PLĂTESC DUPĂ MĂ-
 RIMEA LOCULUI CE
 OCUPĂ; FIE-CARE
 cm. COSTĂ ODATĂ
 10 FIL., DE 2 ORI
 8 FIL., DE 3 ȘI MAI
 MULTE ORI 6 FIL.

ADRESA :
 „RÉVAȘUL“
 CLUJ — KOLOZSVÁR
 JÓKAI-UTCSA 6.

Redactor resp. : BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Lăuntru catedralei din Lugoj.
 (Scenă dela liturgia jubileului de 50 a diecesei,
 14 Iunie 1903.)

„Pocăiții.“

(3) Cumcă pre lângă S. Scriptură și Tradițiunea mai e fântână de credință și regula de viață cea ce nu voiesc se crede cetele „pocăite“, se dovedește prin faptul, că Patriarhii, dela Adam până la Moisi, toate învățăturile descoperite lor de Dumnezeu le-au împărțit fiilor și următorilor lor nu în scris, ci cu gura, ce recunosc și „Pocăiții“, pentru-că și ei știu, că până ce a scris Moisi, nimenea n'a scris adevărurile descoperite de Dumnezeu. El a fost primul, care a însemnat în carte legea lui Dumnezeu, dar nici Moisi n'a însemnat-o într-o așă, că învățătura și despre adevărurile cele mai de frunte a lăsat-o afară, dar pentru acea Iudeii le-au crezut. Crezut-au în nemurirea sufletului, în viaerea trupurilor, în judecata din urmă în respălătirea cu bine a faptelor bune și pedepsirea faptelor rele, deși despre acestea Moisi n'a scris. Apoi chiar se fi scris Moisi întregă descoperirea dumnezească și în cazul acela poporul numai din tălmăcirea preoților și ast-fel din tradițiune a avut cunoștință despre ea, fiind-că vreme îndelungată n'a fost decât un singur exemplar, o singură carte, din care sigur, că n'au putut se cetesca și se învețe toți, pentru-ce și zice Moisi, că întrebă pre tatăl său și-ți va spune ție cea ce trebuie se crezi și se faci.

E drept, că și Moisi zice: „Se nu adaugi la cuvântul, carele poruncesc eu vouă, și se nu luați dela el. Păziți poruncile Domnului Dumnezeului nostru, care vă poruncesc eu astăzi.“ (II. lege 4. 2.) și „Tot cuvântul, care poruncesc eu ție astăzi, acesta se-l păzești a-l face. Se nu adaugi la el, nici se ieși dela el.“ (II. leg. 12. 32.), dar prin acestea el nu voiește se lapede învățătura, ce se

păstra în popor prin graiul viu, nici n'a voit se oprască, ca cineva se mai scrie învățătura dumnezească, căci d'or știut este, că după el mulți au mai scris în legea veche și știut e, că atunci, când el scria acestea n'a poruncit tot, ce se ține de credință și viață, — ci a voit numai, ca cărțile sale se nu se falsifice.

Profetul Isaie prin cuvintele: „Că legea o au dat spre ajutor, ca se nu zică, pre cum este cuvântul acesta, pentru care nu este a da daruri pentru el“ (Is. 29.), nu îndemna pre Iudei, se nu credea „pre cei ce grăiesc din pântec și pre cei ce strigă din pământ, cari grăiesc deșertăciuni, cari glăsuiesc din pântec.“ (Is. 8. 19.) Și chiar și Domnul Christos încă întărește existența tradițiunii prin cuvintele: „pentru ce și voi căleți porunca lui Dumnezeu pentru obiceiurile (tradițiunile) voștre.“ (Mat. 16. 3), căci în acestea nu combate tradițiunile dumnezești, ci tradițiunile cele stricte și false a Iudeilor și mai ales a conducătorilor lor, a cărturarilor și fariseilor. Și ce dovadă mai puternică p'ote fi pentru osintința tradițiunii, decât faptul, că Domnul nostru Isus Christos n'a lăsat scris nici o singură învățătură și n'a dat nici o singură poruncă, ca cineva se scrie, ci a poruncit Apostolilor se predice, ce au și făcut înainte de a scrie, dovadă însăși

S. Scriptură a N. T., căci ss. Evangeliu, Faptele Apostolilor și Epistolele Lor sunt scrise după-ce s'a predicat cuvântul lui Dumnezeu, care cu mult înainte era cunoscut diferitelor neamuri și infloria în inimile oamenilor nu din scrisori, ce nu erau, ci singur numai din Tradițiune, în urma predicării.

Dovadă pentru existența tradițiunii e și faptul, cum am mai amintit, că apostolii, cari au scris, n'au pus pre hârtie tot ce au predicat și nici nu este urmă, că ei s'ar fi înțeles, ca unul se scrie despre un lucru, iar altul despre alt lucru, ci cari au scris, — au scris din diferite cauze așa p. e. s. Ioan a scris evangelia sa împotriva ereticilor, cari negau divinitatea Domnului Christos, s. Paul a scris împotriva diferitelor împărăcheri și învățături greșite, cari sau ivit în una ori alta biserică. Și când au scris n'au însemnat totă învățătura, ci precum zice s. Ioan (III. 12. 13) — „Multe am avut a scrie, ci nu voiu cu cerneală și condei se scriu ție. Și am nădejde, că fără de zăbavă te voiu vede, și vom grăi gură către gură. Din ce fie care om cu mintea la loc p'ote se precăpă, că mai multă însemnatate a dat predicării verbale, decât scrisului acela, care în alt loc scrie: „Iar voi ce ați auzit dela început, întru voi se rămâne și de va rămâne întru voi, ce ați auzit dela început și voi în Fiul, și în Tatăl veți rămâne (I. Ioan 2, 24) S. Paul scrie lui Timoteu (II. I. 1—2) „Tu dar fiul meu întărește-te în darul cel întru Christos Isus. Și cele ce ai auzit dela mine prin multe mărturii, acestea le incredințezi la oameni credincioși, cari îndestulați vor fi, și pre alții a învăța“. Și tot acest s. Apostol în scrisoarea către Romanii apriat zice, că credința e din auzite și nu numai din cele scrise: „Drept acea credința este din auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu

ci zic, au doră nu au auzit? că în tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor (10. 17—18).

Mai adaugem, că în multe locuri ale S. Scripturii se zice că Domnul Christos a vorbit multe, a vorbit începând dela Moisi și nicăiri nu stă ce a vorbit; că a predicat evangelia împărăției și a vorbit despre împărăția lui Dumnezeu, și nu sau însemnat învățăturile acele, — așa: „Și ieșind Isus a văzut norod mult, și i-sa făcut milă de ei, pentru-că era ca oile, cari n'au păstor, și a început ai învăța pre ei multe.“ (Mar. 6. 24), — „Și începând dela Moisi, și dela toți profetii tălcuia lor toate scripturile“ (Luca 24. 27.) „Și a străbătut Isus totă Galilea, învățând în adunările lor, și propovăduind evangelia împărăției (Mat. 4. 23.), „și grăind cele de împărăția lui Dumnezeu.“ (Fap. Ap. 1. 3).

Cele amintite dovedesc cumcă isvor al credinții și regula a vieții noastre nu este numai S. Scriptură, ci și Tradițiunea. În credința acesta ne întărește nu numai S. Scriptură, ci și acei bărbați învățați și sfinți, cari parte au trăit în cele de întâiu 3. veacuri ale religiunii creștine, când și „Pocăiții“ recunosc. că a domnit credința și viața adevărat religioasă, cum și bărbații învățați și sfinți de mai târziu, cari toți mărturisesc, că afară de S. Scriptură isvor al descoperirii dumnezești e și Tradițiunea, Despre acesta mărturisesc S. Ignățiu, Dionisiu Areopagitanul, Ireneu, — Tertulian, pre care și ei i-l iubesc, Origene. s. Ciprian, s. Vasile cel mare, s. Gregoriu, etc. cari toți au fost mai învățați, mai sfinți și cu mult mai aproape de începutul creștinismului, decât o „pocăită“ din Gârbașu, ori un „pocăit“ din Dreta, etc., cari nimic n'au din toate acestea, ci dinpotrivă sunt oameni neînvețați și plini de patimi, deosebi de îngâmfare, cari nu cred acum în Tradițiune, ca mâne se nu mai credea nici în S. Scriptură, care alt-fel apriat ne învață despre Tradițiune.

Instalarea Episcopului Hossu.

Lugoj, 28 Sept. n.

Catedrala din Lugoj iară-și a avut parte de o sărbătoare frumoasă. De abia au trecut trei luni de la jubileul de 50 ani al diecesei Lugojuului, și acum în 27 Sept. iar sa săvârșit înaintea altarului ei un lucru de mare însemnatate: instalarea noului episcop Dr. Vasile Hossu.

Din acest prilej am auzit cu uimire despre greutățile între cari s'a ridicat acest frumos lăcaș al lui Dzeu pe la anii 1850. Pe locul unde stă acum catedrala, mijlocul pieții de frunte a Lugojuului, se zice că ore-când, nu tocmai de mult ar fi fost un lac, în care strămoșii Lugojuenilor de astăzi pușcau după rațe selbatic. De aceea când sa început zidirea bisericeii pe acest loc — după multe lupte între frații de un sânge și o limbă — au trebuit se implante în pământ stâlpi puternici de stejar, pe care se se așeze temelile catedralei. Și mai spun bătrânii, că ura trațiilor era așa de mare asupra uniților, încât noptea mâni răutăcioase derimau zidul ce peste zi se zidia. Ca în povestea frumoasei mănăstiri a Argeșului. Dar lucrul acesta dureros are și o parte frumoasă. Un negustor bogat, care anume plătia unor oameni se derime noptea zidurile de peste zi, în sfârșit, după ce sa fost ridicat catedrala și pe episcopul cel întâiu, Dobrazi de zi îl vedea venind la biserică, atât de mult sa înscimbat la inimă, în cât sa făcut și el unit, și încă așa de mare unit că totă averea și-a lăsat-o bisericeii mai înainte prigonite de el. Și în pocăința sa așa de departe a mers creștinul, încât trecând pe lângă catedrală îi săruta uneori păreții și se ruga de iertare ca de o mamă, pentru ocara ce-i adusesese în pornirea patimei sale.

Ori cât de mari ar fi fost deci urile și luptele între Români pentru deosebirile de credință, azi har Domnului, ele sau potolit, și

isbucnirea lor întâmplătoare, într-o formă sau alta, nu mai poate turbura, de cât pe scurt timp și între puțin, conviețuirea pacinică și înfrățescă a Românilor de legea unită și neunită. Dovadă și această instalare. In schimb însă episcopia Lugojului, ca și altele, rămâne un așezământ frumos de învățatură și întărire sufletească pentru poporul nostru, un izvor neprețuit de alinare și mângâiere în mijlocul greutăților și necasurilor cu cari trebuie să se lupte zilnic.

Ia dat Dzeu Lugojului și acum un episcop cum numai i-și putea dori. Luminat de învățături feliurite, dornic de înaintare, blând la fire și iubitor de pace și de adevăr; suferit ales și inimă de rară bunătate, plin de har și înțelepciune. De aceea ori cât de restrinse ar fi fost serbările de instalare din pricina doliului ce-l pōrtă pentru pierderea iubitei sale mame totuși aceasta instalare, fără străluciri și alaiu, a fost plină de dragoste curată și de simțiri alese. O adevărată cununie sufletească; o adevărată prăznuire a simțimentelor.

Despre decursul ei putem spune următoarele:

Plecarea din Blaj.

Noul episcop al Lugojului a fost unul din stâlpii consistorului metropolitan din Blaj. Despărțirea de Blaj i-a fost duiosă, pentru că timpul cel mai prețios al vieții sale l-a petrecut aci în slujba sfintei metropolii și a școlilor ei. Dar pierderea cu adevărat înduioșătoare va avea o simțită blajul, în care a rămas un gol, ce nu se va putea umple curând.

Sfinția Sa pleacă din Blaj la Alba-Iulia, Joi în 24 Sept. dimineața, cu trăsura metropolitului Victor Mihályi, însoțit fiind de trei distinși blăjenii: Dr. Iuliu Maniu avocat archidieceșan, Iuliu Brut Hodoșiu, directorul „Patriei“ și Aurel C. Domșa, redactorul „Unirei“. In Alba-Iulia rămase o zi la sora sa, dna Elena Cirlea.

Din Alba-Iulia la Lugoj.

Astfel plecarea de-a dreptul la reședința sa episcopescă, Sfinția Sa și-o făcu din Alba-Iulia, reședința vechii Metropolii românești, și leagănu sfintei uniri. In 25 Sept. la 11 ore porni noul episcop cu trenul accelerat din gara Belgradului, unde i-i eșiră întru întimpinare, spre însoțire, pe lângă rudeni: d-l George Popoviciu, protopopul Lugojului; Dr. E. Dăianu, protopopul Clujului, Ioachim Totoianu, parohul Chișfalăului Dr. Aron Lupșa, Dr. Al. Fodor, medic în Alba-Iulia etc. La Vințul de jos se adause la suită d-l Const. de Colbazi din Spring cu Dna și d-l Dr. Elekes, medic în Sebeșul sășesc.

Când trenul trecu apa Vinerii, unde se începea dieșca Lugojului, un chor de „să trăiască“ izbucni în tren. Iar la Orăștie în gară, o ceată de preoți și credincioși, în frunte cu protopopul Dr. Rațiu, i-l salută pe noul episcop. Cuvintul de salutare i-l rostii Dem. Iancu, preot în Turdaș; Dna Dr. Erdélyi predă ilustrații sale un minunat buchet de flori cu bune miresme, și însoții pe episcopul dinpreună cu soțul său, d-l Dr. Erdélyi, până la Deva.

La gara Piski îl întâmpinără pe noul episcop toți preoții de pe Jiu și din țara Hațegului, cu fruntași din popor, în frunte cu vicariul Dr. Radu și protopopii S. Radic, (al Jiului) Ioan Pop, (al Hunedorei) și Nicolau Muntean, al Grădiștei. Vicariul Hațegului rosti următoarea cuvântare:

Prea Sfințite Părinte! Dieșca de Dumnezeu păzită a Lugojului, iarăși îmbracă haină de serbătoare, fiii ei cuprinși sunt iarăși de bucurie mare și veselescu-se foarte întru această mult așteptată zi, căci ved sosind în mijlocul lor pe Părintele dorit și pe Păstorul preaiubit, ca se-i păstorască cu bunătate și se-i conducă cu înțelepciune pe calea mântuirii!

Cu deosebire însă bucurămu-ne noi clerul și poporul părților ardelenale ale dieșcii noastre, pentru-că prevedința dumnezească așa a voit ca din scumpă țara noastră se avem Archiereu și al acestui comitat de noi locuit pământ se-l atingi mai întâiu pășind pe teritoriul dieșcii noastre.

Drept aceea resună azi de strigăte de bucurie câmpia mănōsă a Mureșului și văile încântătoare și munții falnici dela miazăzi și cei bogăți de aur purtători dela miazănopte. De aceea alergat'am și noi cu bucurie se Te salutăm cu dragoste în numele întregului Cler și popor din acest comitat. Acum ca Archiereu pentru prima-dată avem fericea de a Te vede în mijlocul nostru, și salutându-Te se dăm espresune celei mai calde iubiri fiesci, a profundei venerațiuni și a devotământului desăvârșit.

Și aceste sentimente cu atât mai mare prisosință le exprimăm, cu cât știm, că în persoana Preasfinției Tale datu-ni-s'a Archiereu după dorința inimei noastre, ales între aleșii clerului nostru, împodobit cu diadema virtuților mai candidă decât candida zăpadă și mai prețioasă decât aurul strălucitor.

Fii așa dară binevenit în mijlocul nostru preabunule Părinte și preaiubite Archiereu! Dumnezeu se binecuvinte ciasul venirei Tale, se Te aducă în pace la reședința episcopescă! Și așezându-Te pe măritul tron archiereșc făcă Tatăl ceresc, ca mulți ani se-l împodobești cu strălucirea virtuților, și iubita noastră dieșca se o cărmuești întru lungime de zile spre mărirea lui Dumnezeu, spre binele bisericei gr. cat. române și a neamului românesc.

Iar primind espresune sincere a acestor simțimente și aceste urări de bun sosit, rugămu-Te Illustrissime Dōmne,

ca ridicând pre sfințita dreapta Ta și ne binecuvinte pre noi. Binecuvinte întreg clerul și poporul în numele căruia ne-am prezentat aici și cu carele împreună într'uu glas strigăm: Illustrissime și Preasfințite Dōmne „să trăiești întru mulți ani!“

Episcopul mulțumii în cuvinte pline de dragoste pentru neașteptata surprindere.

La Deva S. Sa se despărți de mai mulți din suita sa, cari sau reîntors spre casele lor cu trenul proxin, și porni spre Bănat, la marginile căruia nouă ovațiuni i-se făcură. Intimpinării, însă afară de comuna Vețel — unde eșiseră cu praporii — n'au mai fost, până

La Lugoj.

La gara din Lugoj, deși nu era prevăzut au eșit întru întimpinare în mijlocul unui public numeros fișpanul comitatului Carol Pogany, primarul orașului și Ilustritatea Sa prepositul Petru Pop, vicar capitular, cari toți salutară cu cuvântări de bineventare pe nou sositul Archi-Păstor.

Dela gară Episcopul, însoțit de vicariul P. Pop și întregă suita merse la biserica catedrală, unde făcu fără nici o altă ceremonie de primire rugăciunile litiei. Într-o clipită largă catedrală se umple de lume curiosă să vadă pe noul episcop, care eșind să mērgă la reședința sa în piață și pe strade era aclamat de popor.

Instalarea.

Adevărata instalare oficiōsă episcopul și-o făcu Sămbătă, în 26 Sept. în consistorul episcopesc. Se cetiră acolo actele, episcopul își arătă pe scurt dar cu petrunzătoare cuvinte programul și primii omagii clerului gremial. Cu același prilej denumi pe prepositul Petru Pop, de vicar general. Acest venerabil bătrân, de peste 80 ani e în deplina energie și vigōre a spiritului, și te cucerește îndată ce-l cunoști mai de aproape.

La umbra crucii.

In aceeași ședință a consistorului, se hotărî, cea ce de loc nu era plănuit mai înainte ca instalarea să se facă și în catedrală, să se invite și autoritățile. Se și făcu, dar din pricina scurtimei timpului și a unei întâmplări multe autorități au primit invitarea după instalare; așa au pățit comanda militară, *parochia română gr. or.* — cea ce era mai dureros! — tribunalul, și altele. Instalarea în biserică s'a făcut înainte de sfânta liturgie. Dr. D. Fireza, secretar cons. a cetit actele; prepositul P. Pop a salutată pe noul episcop cu o frumoasă cuvântare, la care Sfinția sa a răspuns printr'o predică mai lungă în care a contopit cu multă măiestrie laudele sfintei cruci — a cărei înălțare se prăsnuia — și declarațiunile de instalare. Vorbirea aceasta, cu ton blând, părințesc, spusă a făcut escelentă impresiune și la urmă episcopul fu aclamat.

Se începu apoi liturgia, în decursul căreia a cântat minunat corul condus de d. învățator Iosif Mielău. Toți cei de față — între cari reprezentanții autorităților și mulți fruntași ai inteligenței române din Lugoj, fără deosebire de confesiune — au rămas încantați de modul cucernic și demn în care noul episcop celebrăză s-ta liturgie.

Astfel s'a făcut instalarea fără pompa și șgomotul obișnuit, dar cu atât mai petrunzător. Fie ca și păstorirea noului episcop chiar fără șgomot și plină de succese se fie, după cum i-au dorit în telegrama de felicitare episcopul Radu zicend între altele: „Sis felicior Augusto et melior Traiano“ și Metropolitul Mihályi dorindu-i: „Sub scutul sfintei cruci se păstorești cu bine întru lungime de zile.“

Coresp.

O reuniune de femei.

Bucium-șasa, Septembrie 1903.

In numărul 4 al „Răvașului“ am fost scris ceva despre „Reuniunea femeilor din Bucium-șasa.“ Se vă mai spun ceva despre această tineră reuniune. Ea și-a ținut adunarea sa generală din anul acesta în 30 August. Socotind mieul număr al celor de față la adunare și-s'ar părea, că reuniunea n'are să ducă departe pe lângă spriginul așa de slab al omenilor din comună, pentru al căror bine ea s'a întemeiat. Dar' cu totul altă față ia lucrul, când ascultii rapōrtele (dările de samă) cetite în adunare. Din darea de samă a comitetului am văzut, că din 1900, de când trăește reuniunea, s'au dat în folosul ei în tot anul câte un teatru, ba și câte 2, apoi 2 petreceri de vară și 2 serate, cetindu-se în cele 2 din urmă lucruri frumoșe despre poesia populară și folosul mare al însoțirilor de tot felul.

Din aceeași dare de samă am aflat, că în tot anul s'au îmbrăcat câte 15 până la 20 școlari mai săraci și școlărițelor lipsite li-s'a cumpărat material de lucru de mână, ca se învețe a lucra sub povățuirea bunei învățătoare, domnișōra Cornelia Chirilă. S'au și gătat atâtea lucruri de mână, cât cu cele ce se vor mai face în anul acesta vor ajunge la o loterie în folosul reuniunii. Comitetul

mai spunea, că reuniunea s'a bucurat de spriginul bănesc al băii de aur „Concordia“ și al băncilor românești „Auraria“ din Abrud și „Detunata“ din Bucium. Împlinind comitetul 3 ani, a abzis după regulă, dar a fost din nou ales, mai întregindu-se cu o membră nouă.

Și-a dat apoi sama cassierita reuniunii. Socoteala a umplut pe toți de bucurie. Reuniunea a căpătat în anul trecut 603 cor. 22 bani. A cheltuit cu totul 103 cor. 75 bani. Azi reuniunea are o avere în bani de 2375 cor. 57 fil. Din acestia după hotărîrea adunării se vor cheltui în anul viitor 80 cor. pentru îmbrăcarea școlarilor săraci, 20 cor. pentru lucrurile de mână, iar cu 60 cor. se vor cumpăra două icōne a Preacuratei Feciōre Maria cu pruncul Isus în brațe.

Aceste 2 icōne se vor pune în cele 2 sale a școlii noastre, ca princi școlari se priviască pururea la „Maica bunului sfat“ și s'o rōge a-i lumina. Ast-fel spriginitoria (patrona) reuniunii va fi izvor de gânduri bune și pentru ajutorării acesteia.

Darea de samă a bibliotecarului ne-a arătat, că reuniunea are și 200 de cărți bune, din cari în anul trecut 37 de tineri au scos și au cetit 75 de cărți. Scōterii s'au făcut de 113 ori, aducându-se regulat înderept. După adunarea din 30 Aug. a fost joc și sara teatru frumos

Astea sunt fapte, cari grăesc limpede și arată, că „Reuniunea femeilor din Bucium-șasa“ e de mare folos pentru tot poporul. Deci se alerge mai mulți în jurul acestei reuniuni și s'o spriginească, fie chiar și numai creștărește, căci din creștării se fac zecile și sutele. Făcând așa, seversșesc un lucru, pentru care cu vremea și cenușa din mormint le va fi binecuvintată! Deie Dumnezeu, ca așa se fie spre lauda și spre binele poporenilor nostri din Bucium-șasa!

Adevărul.

CĂRȚI DIN TOTE PĂRȚI.

Din Țara Făgărașului ni se scrie: „Amintisem mai deunăzi, că necăpătuitele învățături nouē încep — deși până acum mai mult tainic a se incuiba și între Românașii țării noastre. Imprejurările sunt destul de potrivite pentru așa ceva; sunt alese de jidani, și apoi jidanul știe ce face. Neindestulirea e mare și multe și grele necazurile. Muncește bietul țaran din nopte în nopte și nu pōte birui cu ele. Cu sudōrea lui nu pōte sătura sutele de lipitori și milă n'au nici domniile de român, că-i rōde la inimă creștărașul muncitorului, caută prilej ori cât de afurisit ar fi, numai să-și izbândescă, că lacomeșc foc. Nu-i dreptate și nare bietul păgubaș cui să jălui să-i facă dreptate, că de sar jălui domnilor, la ei nedreptatea stăpânește. Să necăjește strajnic apoi, că la neindreptătit, vrea să-și izbândescă și astfel să amestecă în judecări, și după dreptatea domnilor după-ce pentru nimica totă la lipsit de avere, îl scōte fără de veste și din casă și pōte în dricul ernii, ce le pasă! Rēul e mare și cutropitor și multe sunt casurile. Imprejurările acestea ajută învățăturile scrințite ale socialiștilor și nazarenilor; jidani ceia, jidani ceștia și de ar pune cărma drept stavilă munții cei mai înalți și tot se duc cu duimul la America, nutriți de nădejdea, că pōte cu banii plătiți cu schintei și sănătate, vor putea eși cumva deasupra necazului. Puțin câștig și multă pagubă, că cei duși își mănacă pe vecie sănătatea, cei rămași se blăstămătesc și strică, dându-se la plăceri neiertate și-apoi se împușineză zilnic, că mamele singure sunt năpădite de tōte părțile cu lucrul, n'au grijă de copii și rămân în voia Sfințului, se schilodesc și nefericesc pentru totdeauna. Cam așa stau treburile în țara Oltului. Sătulețul nostru până acum e scutit de învățături țărănești, dar nu-i departe. Bărbați mai nu mai sunt, să tot duc și s'or duce, că-s multe necazurile și de-ar fi mijlōce, sar împușina. Ca cel mai de lipsă lucru s'a socotit înființarea unei biblioteci populare. Cu multă trudă s'a putut efaptui un început destul de frumușel. Sa înciripat adecă la s. Mărie o petrecere de vară pentru înființarea unei biblioteci. Dela reușita petrecerii atârna viitorul bibliotecii. Reușita a fost îndestulitoră așadar și biblioteka e formată. Și-apoi eca cum. In părțile noastre e puțină inteligență, dar darnică, drept aceea las să urmeze un scurt răvaș despre tōte: 1) Suprasolviri F. Pindur 2 cor. Fam. Negrutiu (Nou) 1 cor. Dna Cordescu 11 cor., N. Huiu 1 cor., A. Bugnēr 1 cor., Al. Comșia (Scoreiū) 1 cor., Bonea 20 b., Nastase (ambii din Fofeldea) 40 b., Dragota Iancu 20 bani. 2) Ban incasași la intrare 104 cor., cu suprasolviri cu tot 121.80 cor. 3) Venit curat 25 cor. 40 bani, pre lângă aceea un frumos ofert făcut prin contribuiri de cărți (40 volume). Tuturor binevoitorilor aduce comitetul și pre calea această mulțamită. Oferte se primesc ori când la adresa: Lazar Bordean bibl. la „Lumina“ Kercz u. p. Alsóárpás Fogaras m.

Dela Cărța.

Câmpie. Sept. 1903. Mi-aduc aminte, că în Pesta este o societate, care se îngrijește de slujile și de slujnicele de acolo. În Cluj nu este o astfel de societate, dar după-ace preoții gr. catolici români de acolo ved, că ei sunt dator să se îngrijescă de slujile și slujnicele din Cluj, în fe-care Duminecă și sârbătore după vecernie țin predică pe sama acestora. Nu vreau să-i laud pe preoți, căci ei sunt *dator* să facă lucrul acesta, vreau însă să atrag atențiunea preoților și a părinților din acelea sale, din cari se duc slujă și slujnice la Cluj. În Cluj sunt foarte multe ispite și pentru slujă, dar mai ales pentru slujnice, așa încât nu arare-ori se întâmplă, că ficioară și fete, cari au pornit din sat omeni de omenie, sênătoși, și cu gândul ca se-și adune din slujit bani, cu cari să pôtă ajuta și pe ai lor de acasă: cu vremea, se strică, fac fărădelegi, se fac bețivi, își mănăcă sănătatea, își papă omenia, nu mai au frică de Dumnezeu, nici rușine de omeni, și nu numai că nu îi ajută pe bieții părinți, dar nu le trimit nici câte o vorbă bună, nici veste despre ei, așa încât pôte că nici nu mai știu părinții de ei nimic. Acesta o vedem cu toții, că nu e lucru bun, trebuc deci să ne silim, ca să-o îndreptăm. De aceea rog pe frații preoți, ca să le dea sfat părinților, să se îngrijescă de copii lor, și dacă îi trimit la Cluj, să le poruncescă, să mērgă în fe-care Duminecă și sârbătore după amiază, la biserica românească gr. catolică, și acolo vor auzi povețe părintești, de cari ținându-se nu vor mai fi bețivi, nu se vor da după lucruri slabe, își vor ține omenia, nu-și vor prăpădi banii, și vor puté ajuta și pe cei de acasă. Eu cunosc un servitoriu din Cluj, care ascultând de povețele date de preoți, punend jurământ, nu mai bea nici vin, nici vinars, nici bere, își adună bănuții, și macar că e sêrac, e om de omenie, plăcut nu numai înaintea lui Dumnezeu, ci și înaintea omenilor!

Predica dela vecernie deși merg și domni și dōmne de-o ascultă, preotul anume o ține pentru slujă, mai ales pentru slujnice, căci ele sêracele nu pot merge la biserică înainte de amiază avend lucru cu curățitul prin casă, cu mâncările. După amiază însă se pot duce la vecernie și la predică, căci nu mai au nici un lucru, și apoi decât se mērgă la făgădău la lucruri slabe, unde își mănăcă averea, sănătatea și omenia, mai bine se mērgă la sânta biserică, unde sunt grijiti și povățuiti părintește.

De aceea iubiți frați preoți, dacă știți, că vre-un parohian de al vostru merge la Cluj, sfătuiți-l și îndemnați-l la cercetarea bisericeii — se înțelege, că de pôte și înainte de amiază, dar mai ales — după amiază. Să nu uitați, că acesta v-e *datorință*. Și voi părinților, cari trebuie să vă îngrijiți de fericirea copiilor vostrii, porunciți-le să mērgă totdeauna la biserică după amiază, în Duminecă și în sârbători, și când vă întâlniți cu ei, totdeauna întrebați-i, că fac-o acesta sau ba, și de n'o fac, nu-i lăsați numai așa, prăpădiți.

Numai așa putem scăpa de rele și de necasuri pe slujile și slujnicele din Cluj, cari întâlnindu-se acolo cu tot felul de omeni, ușor se pot strica.

Calătorul.

— **Din Sân-Petru de Câmpie** ni-scrie, că despărțământul XV. (Mociu) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului Român“ și-a ținut adunarea sa îndatinată acolo la 28 August d. a. sub conducerea dlui protopop al Cătinei, Ioan Moldovan, președintele despărțământului. După frumosul cuvint de deschidere al președintelui, dl Dr. *Ioan Uilăcan* medic cercual cu inima plină de bucurie salută comitetul și oșpeții de față cu un „bine ați venit.“ Cercetându-se rapoartele comitetului i-s'a exprimat mulțămintă. Dela membri noi și vechi s'a incassat o sumă de preste 600 corone, între cari marele proprietar *Dionisiu Șimon* din Sângeorgiul de câmpie fiul neuitatului, marelui român Ludovic Șimon, se făcu membru fundator cu 400 corone. În decursul adunării se ținu o „disertațiune“ despre *alcoholism* (beție) de D. Dr. *Aurel Justian*, care a arătat dauna și rēul ce urmează din spirt dacă e folosit în măsură mare. Adunarea se închiă între cuvintele însuflețite ale președintelui și ale dlui Dr. Uilăcan, la 6 ore sara. După adunare urmă petrecerea cu joc în „Pavilion“, care a fost foarte veselă și românească. În pauză la masă n'au lipsit toastele îndatinat. Dintre cei de față mi-am însēmnat următoarele nume cerend scuze dela acele dame, pre cari din nebăgare de samă le-aș fi trecut cu vederea:

Dōmna Elena Dr. Uilăcan, din Sân-Petru, D. Irina Vulc Pogăceua, D. Emilia Lupan Silvașul de câmpie, D. Mări-ora Șimon din Sângeorgiul de câmpie, D. Aurora Gligorița Rotosnea, D. Virginia Bozac Sambotelec, D. Maria Iustian Sân-Petru, D. Carolina Costin Sân-Petru, D. Anna Calian Sieulia etc. etc. Ear domnișore: surorele Lupan din Silvaș, surorele Sborcea din Toplița, surorile Caliani din Sieulia, Domnișora Șuteu Tumi, Domn. Recea Șeulia și alte multe.

Un participant.

DE PESTE SEPTĂMÂNĂ.

Inmormântarea dōmnei Viorica Mihali.

Dej, 29 Septembrie.

În 26 Septembrie n. a. e. am însoțit la locul de vecinic repaus, pe una dintre cele mai nobile femei române, a cărei mōrte afară de rudeniile. prietinită, prietinită și cunoscută sēi, o deplâng ca a unei mame multime de orfan și sêraci. Acesta nobilă femeie a fost d-na *Viorica Mihali*, soția d-lui avocat și luptător național Dr. *Teodor Mihali* din Dej. După un morb greu și îndelungat ea dispărū din mijlocul nostru în 24 Septembrie, chiar în flōrea etății sale.

Ceremonia de înmormântare s'a sevrșit Sâmbătă, în 26 l. e. slugind 12 preoți și 2 diaconi și anume: canonicul Ioan Georgiu și Dr. Octavian Domide, P. O. D. Ciril Deac, vicariul Rodnei, Gerasim Domide, protopopul Bistriței, I. Vele, protopopul Dejului, Grig. Pușcariu, protopopul Beleanului, Ion Pop protopop în Nușfalēu, Dr. V. Lucaciū, preot în Șișesci, Dologa, preot în Borgo-Tiha, Făgărășan, preot în Teure, și 2 alți preoți, cari sau alăturat în Chizeni la convoi; iar diaconi au fost d-nii: Matei Pop, preot în Oena Dejului și A. Avram capelan în Dej. Ceremonialul a durat dela 10 până la 12 ore a. m. Cântările le-a executat un cor improvisat sub conducerea d-lui V. Suciū prof. de prep. din Gherla. Cele 2 curți ale locuinței d-lui Dr. Mihali erau tiesite de lume, care fără deosebire de naționalitate a grăbit să-și iee ultim adio dela reposata în Domnul. Între cei prezenți, afară de inteligența română din Dej, care în număr complet a fost de față, am observat pe următorii: Andrei Frāncu, jude de curie în Budapesta, Badea George Pop de Băsești, Vasile Pop jude de tablă. Năseud, și V. Hosszu jude de tablă în Cluj; Dr. G. Tripon, adv., Dr. D. Ciuta, adv. și sora sa, Dr. Linul adv., Dr. Pop medic cu d-na, Dr. D. Login, Dr. Scridon, d-na Ved. Manu, Ales. Roșu, fotograf, cu toții din Bistrița, d-nii Dr. Alesandru și Dr. Ioan Vajda-Voevod din Olpret, d-na Ana C. Pop din Gherla, d-l Nic. Hângănutz medic în B. Prund, Dr. I. Făgărășan, medic ces. reg. de regim., Vele, colonel pens., d-na Pușcariu protopopiasă din Belean, d-l A. Leményi protopop în Gherla, Pușcariu prot. în Tēga, I. Dan preot în B. Tiha, I. Chrebețiu notar, Gichișul inf., Moldovan inv. din Belean, etc. Iar dintre honorații streini am remarcat pe d-nii Zoltán Dézsy, comite suprem, Voith, consilier reg. Torma, vicecomite; d-nii Mălether director la căile fer., Sztāncsek insp. școl., precum și mai mulți oficianți comitatensi și orășanești.

Dintre cununile frumoase de pe sicriu mī-am însēmnat pe cele cu următoarele inscripții.

Neuitatei sale soții Viorica — Neconsolatul soț. Iubitei și neuitatei nōstre Viorica — adēnc întristați Helena și Andrei. Ultim adio — Alesandru și Lenci. Neuitatei Viorica — Ioan. Scumpei nepōte Viorica — Badea George. Dormi în pace dulce fiică — Mama. Dulcei nōstre sorucă Viorica — Franți și Elena. Scumpei nōstre Viorica — Demetriu și Raveca. Scumpei Viorica — Ana. Binefăcătorei mele Viorica Mihali — Dr. Ioan Cherecheșiu (cu tricolor național). Semnul recunoștinței — Familia Dr. Barbul. Celei mai nobile ființe — Tinerii rom. din Deș (galben-albastru). În bunătate neintrecutei Viorica Mihali — Dr. Dem. Ciuta. Fundatorei Viorica Mihali — Institutul „Someșana“ (tricolor național). Dragei mele Viorica — Salomia Ciuta. Binevoitoarei nōstre patrōne — Funcționarii „Someșanei.“ Neuitatei Dōmne Viorica Mihali — Victor Ciuta. Adoratei binefăcătore Viorica Mihali — Familia Raveca Ciuta Pop. Scumpei nōstre nașă — Aureliu Bilțiu și soția. Neuitatei mele stapāne — Dezsi Mari.

Cam pe la sfērșitul ceremoniei s'a ridicat d-l canonic Dr. *Octavian Domide*, distins orator bisericesc și a ținut o predică atât de frumoasă, cum arareori avem ocaziune a auzi. Acesta predică ascultată cu vie atențiune din partea publicului a stors lacrimi din ochii multora. Lăcrimat am însă și atunci, când părintele Dr. *Lucaciū*, după frumosul nostru obicei, în cuvinte duiōse a luat iertăciuni dela rudeniile și cunoscutii repausatei. După-acea s'a pus în mișcare convoiul funebru, spre gară, unde un tren separat, menit se transporteze rămășițele pămēntești a repausatei la Chizeni, spre a fi depuse în cripta familiară, — ne aștepta.

La Chizeni, trenul sosi la 2 ore p. m. Gara era plină de țeran — locuitori din Chizeni și satele vecine — cari veniră se petrecă pe „dōmna lor“ la repausul de veci. Sicriul fu ridicat de țeranii din Chizeni și dus la casele d-lui Dr. Mihali. Aci se sevrșī un scurt ceremonial, predicând iarăși foarte frumos și luând rēmas bun dela sătenii în numele repausatei, canonicul Dr. O. Domide, care iarăși a făcut se strălucească în totă splendoră lui, talentul său oratoric, storcând și aici multe lacrimi, mai cu samă din ochii țeranilor adēnc întristați, pentru pierderea marei lor stăpāne și mame. Relevând vērțuțile frumoase a repausatei, ia îndemnat ca prin purtare creștină să se facă și ei vrednic de „mama“ lor.

În fine urcând încet delul etā-ne sosiți în vēr. Se rostesc ultimele rugăciuni și sicriul mamei e așezat lângă sicriul copiliței sale repausate înainte

cu vre-o 10 an. În viață mama nu mai putea de dorul copiliței sale; acum s'a și mutat lângă dēnsa. Acolo își dorm somnul de veci lângă olaltă, lăsând pe întristatul tată și soț pradă celei mai mari dureri! . . . Acum Chizeni, satul acesta frumos, cu puțin înainte loc de petrecere, ce resuna de glasurile vesele a celor ce erau cu drag ospetați la această primitōre familie, încantați de frumsețā locului romantic ca și de surprinderile, ce repausata le știa atât de bine pregăti, — a rēmas atât de pustiu!

Cine ar fi crezut, că cāntecele cele vesele din Chizeni se vor termina în un acord atât de trist!?

Cloșca.

— **Din Budatele** ne scrie invēt. A. Stan: Poporul Român din comuna nōstră vēzēnd, că prin împărțirea pāmēntului în parcele mici, din ce în ce sêracește, a înțeles glasul conducătorilor, și a început a-și da copiii la măestrii. Azi avem în sat tot măestrii de Român, Român e faurul, rotarul, cojocarul și avem și comerciant de Român. Ne servește spre bucurie, că banul nostru iar în punga nōstră se întōrce. Acesta se o faceți cu toți, frați Români, și și noi vom fi omeni mari cu vremea!

— **Asentări.** Din Cluj și împrejurime vin de bună voie multime de tineri la Comanda militară de întregire ca se fie asentați. Până acuma au fost 45 Români și 3 Unguri asentați. Spre orientarea tuturor să se știe, că fe-care are se produce o încuviințare din partea părinților și alta din partea pretorului, pe care acesta în sensul §. 146 din aplicarea legii art. VI. din 1889 e îndatorat se o deie. Acesta pentru acei tineri, cari în anul acesta ar fi venit la asentare. Până la 3 Octobrie pot acestia să-și aleagă ei și regimentul; după acest termin au să-și predeie numitele documente la regimentul în care vreau se între.

— **Episcopul Lugojului.** P. S. Sa Dr. *Vasilie Hossu*, în loc se deie banchet la instalare a dat 400 corone sêracilor din Lugoj, la mâna primariului, și 600 corone școlii confesionale gr. cat. pentru care chiar acum se clădește lăcaș nou.

— **Epistola pastorală,** cea dintăi, a noului episcop din Lugoj ni-s'a trimis și nouă, tipărită frumos. În acesta vrednică pastorală P. Sa vestește clerului și poporului credincios, că a ocupat scaunul episcopesc și talmăcesc frumosele învătături ale s-tului Apostol *Pavel* despre episcop (cartea cătră Tit, 7-9) și îndemna clerul să-și deie mână de ajutor la împlinirea chemării sale, ca *biserica*, fiind instituțiune de ordine și civilizațiune pentru patria mamă, în același timp se fie *adăpost sigur al scumpului nostru popor românesc dreptcredincios.*

— **6 studenți** au fost dați afară din gimnaziul dela Rimaszombat, pentru-că sau dovedit Slovaci, și au cântat Slovește. Mare păcat, nu-i așa? Se zice că și universitatea din Cluj va avé să se cuprindă cu acesta mare „fărădelegă“, pentru-că și un iurist de aici, tot slovac, a avut parte la cântările slovești. Departe au ajuns!

Mai nou.

Cluj, 2 Octobrie.

Treburile politice din țară se încurcă tot mai mult. Prim-ministrul *Kheun-Hédervary* nici nu apucase a alcătui un nou guvern și a și trebuit să abzică de nou. Anume, pentru-că în ședința de Marți a dietei aprōpe toți deputații, chiar și cei din partida așa numită a guvernului, au votat în contra lui. Miercuri, în 30 Septembrie prezentându-se de nou în dietă, a vestit pe scurt, că și-a înaintat Măiestății Sale abzicerea, și cu acesta a părăsit ședința. Se așteptă acum hotărēirea Măiestății Sale, care însă va mai întârzia câte-va zile, pentru-că Măiestatea Sa iarăși are un oșpe împērătesc. Anume țarul *Nicolae* al Rusiei a sosit Miercuri în Viena, însoțit de ministrul său contele *Lambsdorff*. Întâlnirea acesta, care a fost foarte prietinescă, pecețuește de nou legătura întră cei doi puternici domnitori, cu deosebire în vederea stărilor din Macedonia. Până ce țarul e în Viena, Măiestatea Sa nu se ocupă cu trebile din Ungaria. Astfel de abia în sēptēmāna viitoare vom vedé ce va face Măiestatea Sa față cu încurcăturile fără pārechia din țară.

— **Abonament nou la „Răvașul“** s'a început cu 1 Octobrie. Pe un sferț de an costă 90 fil.

Posta Redacțiunei.

— **Blaj.** La nr. viitor vom da suplement și se va publica. — D-lui I. M. în Gherla. Pentru noi va fi mai ușor se mērgă sub o fașă toți nrii. Foița din seminar, culésă gata, trebue se mai aștepte. — D-lui I. Toduț. Ai dreptate, în articolul D-tale din nrul trecut s'a strācnrat o erōre grea, tocmai în urma unei corecturi. Dar cetitorul ușor o corege singur că „viitorul nostru nu atrnă, după D-zeu, decât numai dela ținuta nōstră.“ Articolul trimis acum nu e așa bun. Te cuprinzi cu o chestie gingașe. Il vom folosi cândva, dar te rugăm scrie despre treburi mai apropiate de popor.

Moldovanu Basu

TIPOGRAFIA, LIBRĂRIA,
NEGUȚĂTORIA DE PAPIR ȘI REQUISITE DE SCRIS.
FUNDATĂ IN 1881.

TIPOGRAFIA „AURORA“ A. TODORAN
ÎN GHERLA — SZAMOSUJVĂR.

Efectuează grabnic, cu gust și pre lângă cele mai moderate prețuri ori-ce lucrări tipografice, precum: opuri științifice literare, cărți școlare și de rugăciuni, foi periodice, diare, acțiuni, libele de depuneri ș. a., pentru neguțatori conturi, cerculare, cărți de comptabilitate, cataloage de prețuri, papire de epistolă și cuverte cu firma etc.

Ca tipograf precepător, care de 23 ani însumi conduc afacerile Tipografiei și o provod din an în an conform cerințelor moderne, sum în plăcuta pozițiune de-a îndestulă și cele mai gingașe pretensiuni atât în privința gustului estetic cât și a prețurilor, fiind în stare a ține concurența nu numai cu tipografiile din provincă ci și cu cele mai mari din capitală, de aceea rog On. Public, ca în cas de trebuință să se adreseze la mine cu totă încrederea și se mă onoreze cu preț. comande, promițând că și cele mai mici lucrări se vor efectua prompt și cu gust. **INVITĂRI DE CUNUNIA, BILETE DE VISITĂ, NECROLOGE ș. a.** se pregătesc repede și se expediază cu rentorcerea poștei.

In librăria noastră se află tot soiul de cărți edițiune proprie și streine. Ce nu s'ar afla în deposit se comandază în cel mai scurt timp și se expediază fără urcare de preț.

Tot dela noi se pot procura tot soiul de PAPIRE DE CANCELĂRIA, DE EPISTOLE, CUVERTE, PAPIRE COLORATE ȘI DE PACHETAT, REQUISITE DE SCRIS ȘI PENTRU ȘCOLĂ, CAIETE DE SCRIS ȘI DESEMĂN în toate mărimile. REQUISITE DE DESEMĂN ȘI COLORI.

Se primesc spre efectuare ICONE RELIGIOSE ș. a. pictate în olei. La aceste se trimit — la cerere — cataloage de prețuri

Cataloage ilustrate se trimit gratis și franco ori și cui.

COMPUTURI DETALIAȚE (OFERTE) SE TRIMIT LA CERERE ORI ȘI CUI GRATIS ȘI FRANCO ÎN TÎMP DE CEL MULT 48 ORE.

Țețe comandezile și recercările sunt a-se adresa la:
Tipografia „Aurora“ A. Todoran
În Gherla — Szamosújvár. 1, (5—6)

SÁRGA JÁNOS

Recomandă bogatul său magazin de

vase și paramente bisericesci,

cum și de juvaeruri de brillante și diamante, orologe de aur și argint, tot felul de argintării și bijutării.

Catalog mare ilustrat se trimite gratis și franco.

Cluj (Kolozsvár), piața Mátyás-tér nr. 13.
— Telefon 354. —

7, (19—25.)

Gratis și franco primește ori cine o cărticică din care poți face fără ori ce aparat, **licorurile cele mai fine și rum**, cu arόμεle mele cunoscute în totă țara.

WATTERICH A. BUDAPEST, VII. Dohány-u. 5. 9—10.

Wilheim Ignác
ingenieur
Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de
măsurare de pământ,
mappare,
arangeare de posesiune.

După acord marchează linia căii ferate normale ori înguste.

Prețuește moșii, esoperează și valorează patente, pre lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite la adresa de mai sus.

13—50.

„ECONOMUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI

Centrală în Cluj (casa proprie) strada Vesselényi-Miklós-utca 26.
Filială în Gherla (Szamosújvár) strada Alsó-viz-utca n-rul 18.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social in 2000 acțiuni K.	200,000.—.
„ Fonduri de rezervă	130,773.—.
„ Fonduri culturale și de binefacere „	8.900.—.
„ Depuneri spre fructificare	1.003,211.—.

◆◆◆◆◆

Primesc depuneri spre fructificare dela privați cu 5% -te și dela corporațiunii culturale sau filantropice cu 5 1/2% -te;

Escomptează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă imprumuturi pe cambii cu acoperire hipotecară cu 7% și 8% -te;

Acordă imprumuturi de Cont-curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7% -te;

Efectuează tot felul de operațiuni de bancă.

Adresa: „ECONOMUL“ Kolozsvár.

Direcțiunea.

5, 27—50.

AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE

„TRANSYLVANIA“

primește și efectuează oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmăr, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și **explosiunii** ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obișnuite, anume: *capitale pentru casuri de mörte, pe viață, de zestre, rente etc.*

ASIGURĂRI POPORALE fără cercetare medicală până la 1200 corone.

Asigurări pe cheltuelile înmormintării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

„TRANSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619-84 fl., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162-98 fl. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10-2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țară de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și de la agenturile locale și cercuale din comunele mai mari.

10, 18—40